

Uluslararası Dünya Dilleri Üniversitesi

UDDÜ

dunyadilleriuniversitesi.com

1

İLETİŞİM VE DİL

Teknoloji ve kitle iletişim araçlarının yaygın bir şekilde kullanılmasıyla birlikte , birey ve toplumların çevresine kültürüne ve çevresi dışında gelişen olaylara da ilgisi artmaktadır. Çok yönlü ve farklı şekillerde gelişen bu ilginin kazanım noktasında birey ve toplumlara dönüşünde kuşkusuz yabancı dil ve yabancı dilleri öğrenmenin önemi ve katkıları büyüktür.

Kültürlüleri tanıma kültürler arası iletişim ve yeni pazar arayışları ülkelerin eğitim sistemlerindeki dil politikalarını doğrudan etkilmede ülke vatandaşlarını çok dil öğrenmeye özendirmektedir.

Bu sayade, diğer ülke vatandaşları ile iletişim kurmaları sağlanarak:

- a) Karşılıklı ortak paydalarda buluşarak sanat, ekonomik, askeri vb. alanlarda işbirliği yapmak,
- b) Sosyal, kültürel ve eğitim alanlarında çağın gerektiği teknoloji ve ileri düzeyi yakalamak.
- c) İnsani değerler temelinde birey, toplum ve ülkelerarası din, inanç ve yaşam biçimlerine saygı ve hoşgörü kültürünü geliştirmek.

d) Dünyada savaş ve şiddet politikalarının yerine barış, sevgi ve huzur ortamını sağlamaya yönelik plan programlarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Bu süreçte, çıkabilecek sorunları çözümlenmede diğer ülkelerin deneyimlerinden yararlanmak çok önemlidir. Başka eğitim sistemleriyle kendi eğitim sistemimizi ve bunun paralelinde eğitim ve öğretim programlarını karşılaştırmak zorunlu hale gelmiştir.

Eğitim sistemin temel öğelerinden biri olan eğitim ve öğretim programlarının geliştirilmesi konusunda dünyada olup bitenleri takip etmek ve çağı yakalamak, bu alanda çıkabilecek sorunlara gerekli çözümleri sağlamak için diğer ülkelerin programlarının araştırılması, incelenmesi ve olası sorunlara karşı çözümlerin saptanması önemli görülmektedir. Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği dünyamızda, çağdaşlaşmanın temel amacı evrensel standartlara, evrensel bilgi ve değerlere erişebilmektir.

Evrenselliği erişebilme ise bir yönüyle zengin bir bilimsel ve kültürel birikimden, diğer yönüyle de iletişimden, dolayısıyla uluslar arası kabul gören yabancı dillerin en verimli şekilde kullanabilmesinden geçmektedir. Yabancı dillerin temel işlevi, haberleşme ötesinde çeşitli ilişkileri ve paylaşımı gerçekleştirmektir. Uygarlık değerlerinin daha akıcı özümsemesi de iletişimde sağlam bir yabancı dil ve kültür bilinci ile gerçekleştirilecektir (MEB Ortaöğretim Genel Müdürlüğü, 2002).

Demirel (1990), iletişim araçlarının gittikçe artan bir hızla gelişmesi, milletler arasındaki siyaset, ekonomi ve turizm alanlarındaki alışverişlerin yoğunlaşması, yabancı dilin geniş kitlelere yayılması konusundaki gerekliliği daha belirgin hale geldiğini; yabancı dil öğrenimine olan isteği artırdığını vurgulamaktadır. Ayrıca gittikçe artan uluslar arası ilişkiler, ulusların kendi ana dilleriyle iletişim sağlamalarını yetersiz kıldığını ve bu nedenle diğer ülkelerin dillerini öğrenme gereksinimi ortaya çıktığını belirtmektedir. Dolayısıyla çok kısa bir sürede yabancı dil bir amaç değil, bir araç haline gelmiştir. Özellikle de kişilerin sadece bir yabancı dil bilmeleri değil, herhangi bir alan da bilgi sahibi olanların yabancı dille de donatılmış olmaları onları aranan kişiler haline getirmiştir.

Yabancı Dil Öğrenim ve Ediniminin Önemi

Yabancı dil öğretim ve edinimi; sadece gramer, okuma-yazma ve konuşmaya yönelik bir süreçten ibaret değildir. Dili öğretirken kültür, gelenek göreneği de bu eğitim etkinliğinin içinde düşünmek gerekir. Ön yargıların ortadan kaldırılarak kültürlerarası kurulan diyaloglar, dostluk samimiyet yolundaki kapıları ardına kadar açar. Bilinmeyen ve anlaşılamayan her şey; birey için kuşku ve endişeleri getirir. Dil bu yönüyle ülkeler ve halklararası dostluk köprülerini kuran en etkili araçtır.

Kültür ve dil politikalarını akıllı, tutarlı ve sağlam temellere dayandıran gelişmiş ülkeler; “dil köprüsü” üzerinden sanat, kültür, edebiyat, siyaset ve toplumlarına ait her türlü değer ve yargılarını başka toplumlara beğendirmeye ve benimsetmeye yolunda bir hayli mesafe almışlardır. Bu ülkeler, British Council (İngilizce), Goethe Institut (Almanca), Institut Français (Fransızca), Instituto Cervantes (İspanyolca), Instituto Italiano Cultura (İtalyanca) vd. dil öğretim merkezleriyle dünyada saygınlıklarını devam ettirmenin mücadelesi içindedirler.

1949 yılından bu yana Avrupa Konseyi üyesi Türkiye’nin Batılılaşma ve muasır medeniyete ulaşma mücadelesinde kültü-

rünü, sanatını, tarihini gerçekçi ve doğru bir metotla tanıtım yolunda Türk dilinin yabancı dil olarak öğretimi de bir mecburiyet olarak karşısına çıkmıştır.

Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu, üye ülkelere yönelik aldığı tavsiye kararında (24 Eylül 1982) aşağıdaki konu ön plana çıkmaktadır:

“Avrupa’da çeşitli değişik dil ve kültürlerin bırakmış olduğu zengin miras, korunması ve geliştirilmesi gereken ortak bir değerdir. Bu dil ve kültür çeşitliliğinin, daha da zengin bir kaynağa dönüştürülmesi ve Avrupa ülkelerinin birbirini daha iyi tanıyıp anlayabilmeleri için yoğun bir eğitim faaliyetine ihtiyaç vardır... Bu nedenle, değişik anadillere sahip Avrupalıların Avrupa bünyesindeki serbest dolaşım ve işbirliğinin güçlendirmeleri, birbirlerini tanıyıp anlamaları ve önyargıları kaldırıp sosyal ilişkilerini geliştirmeleri ancak birbirlerinin dilini iyi öğrenmeleriyle mümkündür.” (Recommendation NO. R. (82) 18), (Prof. Dr. Sinan Bayraktaroğlu; Milliyet, 14.04.2013)

Kültürlerarası ilişkilerin hızlandırılması, eğitim birliğinin sağlanması ve dillerin öğretimine yönelik ortak ölçütler ve kriterleri oluşturmak üzere “Avrupa Yabancı Diller Projesi (1971)”, “Avrupa Yabancı Diller Ortak Çerçevesi (CommonEuro-

pean Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, assessment) oluşturulmuştur. Dil öğretimi ve uygulama stratejilerinde birlik beraberliğin sağlanabilmesi adına “Bologna Süreci”, “Lizbon Hedefleri” kapsamında Erasmus, Socrates, Leonardo, Comenius, Marie Curie gibi önemli programlar eğitim- öğretim hayatında uygulanır hale getirilmiştir

Günümüzde Avrupa Konseyinin “Avrupa Modern Diller Merkezi”nde Ermenistan, Hırvatistan, Estonya, Slovenya, Montenegro ve Malta gibi ülkeler dahil olmak üzere toplam 32 tane Avrupa Konseyi üyesi ülke temsil edilirken, Türkiye 1949 yılından beri Avrupa Konseyine üye olmasına rağmen burada temsil edilmemektedir (bkz. www. Eclm. Org). “Avrupa Dil Sınavları Derneği”nde 26 farklı dil ile ilgili sınav ölçekleri, değerlendirme, ve göstergeleri mevcut iken, Türk Dili ile ilgili olarak Avrupa Birliğinin akredite edebileceği uluslararası kalite kriterleri doğrultusunda sınav ölçek ve değerlendirme sistemi mevcut değildir. (bkz. www. Alte.org/membership; www.dialang.org), (Prof. Dr. Sinan Bayraktaroğlu; Milliyet, 14.04.2013)

Kanada, İngiltere, ABD ve AB’nin değişik şehir ve bölgeleri adeta yabancı dil öğretimine yönelik kollej, enstitü, dil öğretim merkezleri ve üniversitelerinden oluşan yerleşkelere dönmüştür.

Kazakistan'ın Almatı şehrinde "Alem Dilleri Üniversitesi" ve Özbekistan'ın Taşkent şehrinde "Cihan Dilleri Üniversitesi" adıyla kurulan üniversitelerde hemen hemen dünyanın bütün dilleri öğretilmektedir. (Bu tür üniversitelerin dünyada örnekleri vardır ve taşıdıkları misyonu layığıyla yerine getirmektedirler).

Fen Bilimleri, Tıp, Mühendislik Fakülteleri gibi yüksek maliyet oluşturmamayan bu yapılanma; sonuçları itibarıyla bulunduğu şehre ekonomik, kültür ve turizm açısından getirisi çok olan ciddi bir projedir. Konuya bu açıdan baktığımızda öğrenci ve akademisyenlerine sunacağı sosyal ve kültürel anlamda zengin bir yaşam standardı ve çağın gereklerine uygun bir yerleşkenin kurulması çok büyük önem arz etmektedir.

Avrupa Konseyi Bakanlar Kurulu: Avrupalı her bir vatandaş kendi ana dilinden başka en az iki dil öğrenmelidir." tavsiye kararı vardır.

Üniversiteler, bulundukları kentin sanat, giyim kuşam mutfak kültürü ve insanını evrenselliğe taşıyan ve bu değerlerle kendi değerlerini yoğuran bir köprü, bir harman yeridir. Bu nedenle ABD'de, Batı ülkelerindeki kimi kentler üniversite şehirleri olarak anılır hale gelmişlerdir. Üniversitelerin, sanatın olduğu yerde:

oteller, doğa turizmi, iç ticaret, insani ilişkilerdeki pozitif yansımalar hep ileri düzeye taşınır. Bütün bunları tetikleyen harekete geçiren üniversitelerdir.

Bilim adamları üniversitelerin kuruldukları bölgenin kişisel geliri üstünde anlamlı bir pozitif etkisinin olduğunu, bölgenin istihdamının pozitif bir şekilde etkilendiğini, bu sebeple gelişmekte olan ülkelerin geniş kırsal alanlarına üniversiteler kurarak daha fazla ekonomik fayda sağlayabileceğini iddia etmektedir.

**"Uluslararası
Dünya Dilleri
Üniversitesi
"Bacasız Sanayi"**

Bölgesel kalkınmayı destekleyen en önemli unsurlardan biri, o bölgede bulunan yüksek öğretim kurumları yani üniversiteler ve bağlı birimlerdir. Az gelişmiş bölgelerde kurulan yüksek öğretim kurumları bölgeye sağladığı ekonomik katkı ile gelir dağılımını düzenleyici bir etkiye sahiptir.

Üniversitelerin Bulundukları Bölge ve Şehre Katkıları

Üniversitelerini bulundukları bölgeye olan ekonomik ve sosyo-kültürel katkıların özetle birkaç maddede toplamak mümkündür:¹

1.Bölgesel gelir ve istihdam gibi ekonomik değişkenlerde iyileşme sağlanması.

2.Sağlık, iletişim, taşımacılık ve refah seviyesinin artması gibi sosyo-kültürel değişkenlerde iyileşme sağlanması,

3.Eğitime katılma oranında artış ve göçlerin azalması gibi demografik ve eğitsel değişkenlerde iyileşme sağlanması.

İnsanlar başka dilleri öğrendikçe başka

kültürlerin dünya kapılarını da açmış ve bu girdikleri kültür dünyasından kendilerine bakmayı becerebildiklerinde sanat, bilim, turizm ve ekonomi adına dünyada ne kadar bir yer kapladıklarının farkına varabilecektir. Bu fark etme ve farkındalık insanın herşeyden önce kendisini, yaşadığı yerin kültürünü, sanatını ve coğrafyasını tanıma ve bilme adına çok önemli bir aşamadır.

Bir kentin önce kendi bölgesinde ve daha sonra dünyada marka kent olabilmesi için siyasetçisi, esnafı, eğitimcisi, bürokratı ve sokaktaki insanıyla amaç birliğinin olması gerekir. Bu amaç da yaşadığı şehri evrensele taşıırken, evrensel olanı da o kente getirme becerisidir. Bir başka ifadeyle koca dünyayı o şehre sığdırabilmektir.

Bu üniversite; kuruluş amacı doğrultusunda kurmuş olduğu/ olacağı dil öğretim merkezi ve enstitüsüyle Belediye, Kaymakamlık, MEB’de çalışan ve serbest meslek sahiplerinin yanı sıra ilk, orta öğretimdeki öğrencilerin % 10’una biri batı diğeri doğu dili olmak üzere en az iki yabancı dil (örn.: İngilizce- Arapça), % 20’sine bir dil öğreten çağdaş bir kurum olacaktır.

1 Tahsin Akçakanat, İlker Çarıkcı, Murat Ali Dulupçu, Üniversite Öğrencilerinin Bulundukları İl Merkezine Ekonomik Katkıları ve Harcama Eğilimleri: Isparta 2003-2009 Yılları Örneği, SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyal Bilimler Dergisi, Aralık, 2010, Sayı: 22 s.165-178

YABANCI DİLİN İŞ DÜNYASINA YANSIMASI

Uluslararası ticarete iletişim araçları değerlendirilirken iki temel faktör dikkate alınmaktadır; bunlar iletişim aracının güvenilirliği ve hızıdır (Canitez, 2006:496). İletişim birey, toplum ya da örgütsel sistemlerin dış dünya ile uyumunu sağlayan bir sistemdir. İletişim süreci bireyin toplum içinde gündelik yaşamını sürdürebilmesi için gerekli olduğu kadar örgütlerin de amaçları doğrultusunda faaliyetlerini sürdürebilmesi, mal ve hizmet üretebilmeleri ve ürettikleri değerleri gerek ülke içinde, gerekse dış pazarda tüketicilere tanıtılabilmeleri ve satabilmeleri için yaşamsal bir öneme sahiptir (Türkmen, 317 2000:38). Farklı ülkelerle ticari ilişkilere giren yönetici ve işadamlarının uluslararası kültürel farklılıkların bilincinde olması gerekmektedir. Bu bilinç, kişilere diğer ülkelerdeki müşteri ve iş ortaklarıyla daha etkili iletişim kurmak, daha iyi müzakerede bulunmak, diğer tarafın kurallarını daha iyi algılamak, değişik ülkelerdeki etik standartları ve sosyal sorumluluk anlayışını kavrayabilmek gibi avantajlar sağlamaktadır (Bakan, 2006:464).

AB Komisyonu, AB menşeli şirketlerin, müşterilerine yönelik kültür ve iletişim sorunları nedeniyle iş kaybına uğradığını görmesiyle “Dil demek KOBİ’ler için iş demek” sloganıyla toplanmıştır. Avrupa Birliği Çok-dillilik Komiseri Leonard Orban’ın 6 Mayıs 2009’ta iş dünyası temsilcileriyle bir araya geldiği bu toplantıda KOBİ çalışanlarının ye-

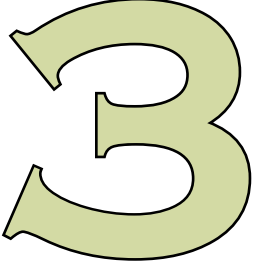
terli dil bilgisi ve farklı kültürler hakkında bilgi sahibi olmamaları nedeniyle her yıl %11 oranında iş kaybettiklerini dile getirmiştir (Orban, 2009). Çok-dillilik İş Forumu özellikle Asya ve Latin Amerika'da yükselen ekonomiler konusunda uyarda bulunmuştur, zira bu ekonomilerin başarılı rekabet için dil yeteneklerini somut olarak hızla geliştirdikleri görülmektedir. Leonard Orban, "İletişim söz konusu olduğunda İngilizce ortak dil (lingua franca) olabilir ama Avrupa'nın her yanında ve AB dışındaki tüketicilere seslenirken bir

***"Uluslararası
Dünya Dilleri
Üniversitesi
Türkiye'nin ilk
ve tek Dil
Üniversitesidir."***

şirket elbette ki dil ve kültürel stratejilerini geliştirmelidir." diyerek konunun önemini ortaya koymaktadır (Orban, 2009).

AB, tüzel kişilik sahibi tüm resmi ve özel kurum, kuruluş ve özellikle KOBİ'lere yönelik Leondardo da Vinci programı çerçevesinde, temel mesleki eğitimin ve sürekli mesleki eğitimin Avrupa'da güçlendirilmesini hedefleyerek, kişilerin teorik ve uygulamalı faaliyetlerde, özellikle iş bağlantılı eğitimle deneyim kazanmalarını teşvik etmekte, dil becerilerinin ve ülkeler arası bağlantıların geliştirilmesine katkı sağlamaktadır (Ulusal Ajans, 2009). Amaç, temel düzeyde mesleki eğitim almakta olan öğrencilerden tutun, işsizler de dahil olmak üzere, işgücü dünyasındaki tüm çalışanlardan oluşan, yıllık 80.000 katılımcıya, hızla değişen günümüz mesleki sistemlerdeki yenilikleri tanıtmak ve uyum sağlamalarını kolaylaştırmaktır. Aynı zamanda sektörlerin rekabet güçlerinin artırılmasına katkıda bulunan yenilikçi araç ve yöntemlere finans desteği de sağlanmaktadır. Leonardo programı kapsamında, 1999 yılından bu yana verilen Avrupa Dil Ödülü (Ulusal Ajans, 2009), AB dil politikasının iş dünyasına yönelik doğrudan bir yansıması olarak kabul edilebilir. (Yrd. Doç. Dr. Hayriye Bilginer)

TÜRKİYE'DE ANA DİL VE YABANCI DİL ÖĞRETİMİNİN SORUNLARI

İki asırdır Türkiye'de yabancı dil öğretimi konusunda verilen uğraş, harcanan zaman ve mali külfetin karşılığında ne dinimizin dili olan Arapça ne de batı dilleri (İngilizce, Fransızca vd.) istenilen düzeye ulaşmamıştır. Yabancı dil öğretimi ve edinimi Osmanlı'dan günümüze kadar dar çerçevede açılan azınlık kolej ve okullarıyla toplumun çok az bir bölümüne hitap etmiştir.

700 yıllık bir tarihin dili olan Osmanlıca ne acıdır ki fakültelerimizin edebiyat bölümünde dört dönem (I. Ve II. Sınıf) okutulmaktadır. Öğrencilerin korkulu rüyası haline getirilmiştir. Balkan ülkeleri, Ortadoğu ülkeleri, Afrika ülkeleri ve Mısır, İran, Kafkas, Kırım, Kazan vd. ülkelerin kütüphanelerinde sayısız el yazmaları okuyucusunu beklemektedir. Dilci, Türkolog ve araştırmacılarımız Harward, Sorbon'da Osmanlıca doktora yapar hale gelmiştir.

Dinin dili olan Arapça, Avrupa ve ABD gibi batılı ülkelerin üniversitelerinde öğretilirken Türkiye'de hala emekleme dönemini yaşamaktadır. Henüz Arapça-Türkçe Mütercim Tercümanlık Bölümü üniversitelerimizin hiçbir fakültesinde kurulmamıştır.

1,5 milyarlık halkın dili olan Çince'yi bilen Türkolog, bir elin parmak sayısı kadar azdır. Yine 1 milyarlık halkın dili Hintçe'yi bilen insanımız mumla aranır olmuştur.

Ülkemizde işadamından akademisyene, memurundan işçisine varıncaya kadar Korece, Japonca bilenlerin sayısının artması, ülke ekonomisi, kültür ve sanatına olumlu katkılar sağlayacağı şüphe götürmez bir gerçektir.

İngilizce ülkemizde her ne kadar yaygın görünüyorsa da birkaç akademisyen, yurtdışı eğitimi almış aydın çevre ve sanatçının etrafında dönüp durmaktadır.

İngilizce ders kitapları, sözlükler (genelde Oxford ve Cambridge yayınları) hep yurtdışından gelmektedir. Türkiye'den İngilizce ders kitapları için milyonlarca dolar yurtdışına akmaktadır.

Türkiye'de aşağıdaki başlıklar çerçevesinde yabancı dil öğretimi sürekli tartışılmış ve henüz çözüme kavuşturulamamıştır:

*Türkiye'de Yabancı Dil Eğitim Politikaları

* Yabancı Dil Öğretimi ve Yabancı Dille Öğretim Tartışması

* Türkiye'de Anadili Öğretimi

*Anadili Öğretiminin Yabancı Dil Öğrenmeye Etkisi

*Yabancı Dil Öğretiminde Yöntem, Metot Sorunu

*Yabancı Dil Öğretmen Eğitimi, Öğretmen Yetiştirme Programları

*Yabancı Dil Öğretiminde Program ve Ders Kitapları

*Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretiminde Nitelikli Öğretim Elemanı ve Ders Kitapları Sorunu

*Teknoloji ve Dil Öğretimi²

Türkiye'de Yabancı Dil Öğretimi Harcamaları

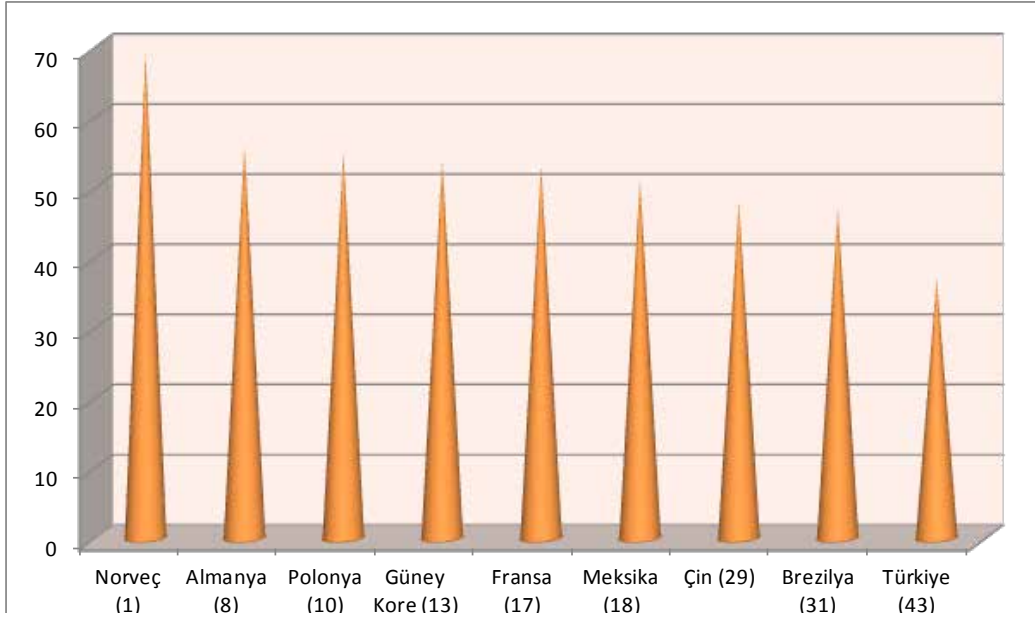
İngilizce Yeterlilik Endeksi'nde (İYE) Türkiye 44 ülkenin içerisinde 43. sıradadır. Şili, Endonezya, Suudi Arabistan gibi ülkelerin gerisinde kalmıştır. Söz konusu çalışma Education First isimli dünyanın önde gelen özel eğitim şirketince yapılmıştır. İnternet üzerinden yürütülen anket bugüne kadar yürütülen en güvenilir gösterge çalışmasıdır. Bazı eksiklikler olsa da, çalışma ülkeler arasındaki veri seti ölçebilmekte ve karşılaştırma yapmaya imkan sağlamaktadır. Türkiye'nin İngilizce yeter-

2 HÜ I. Yabancı Dil Eğitimi Çalıştayı Bildirileri, 12-13 Kasım 2012

liliği bölgesel rolü ve dünyanın en büyük 16. Ekonomisi olması göz önünde bulundu-
rulduğunda şaşırtıcıdır.³

İngilizce Yeterlilik Endeksi

Eğitim harcamalarının azlığı Türkiye'deki İngilizce yeterlilik seviyesini sınırlayan bir fak-
tördür. Türkiye 6-15 yaş arası öğrencileri için çocuk başına 12.708 dolarlık bütçe
ayrılırken bu miktar Tayland'da 46.331 dolar, Meksika'da 21.175 dolardır. Türki-
ye'yle ortalama benzer bir gayri safi yurtiçi hasılaya sahip olan Polonya'da ise bu
miktar 39.964 dolardır. İngilizceye harcanan bütçenin azlığı muhtemelen öğretmen
maaşlarının düşüklüğünden ve öğrenim malzemelerinin kalitesizliğinden kaynaklan-
maktadır.

3 Selim Kuru, Jesper Akesson, Türkiye'nin İngilizce Açığı, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı, TEPAV

MEB'deki çalışan 52.000
İngilizce Öğretmenin kamuya
yıllık maliyeti

1.640.000.000 TL (700 Mil. \$)

Lise son sınıfa kadar 10 yıl için
harcanan öğretmen maaşı

16.5 milyar TL (7 Milyar \$)

MEB (2-12. Sınıf) 11 milyon
öğrenci için dışarıdan hizmet
satın aldığında (B1)

+ 22 milyar TL (9 Milyar \$)

Toplam Maliyet: 17 Milyar \$

Yukarıdaki tablolara göre ilk, orta ve lise öğretiminde ders eğitim araç, gereçleri, sınıf, elektrik vd. harcamalar hariç öğretmen maaşı yaklaşık 1 milyar dolar civarındadır. Yük-

sek Öğretim, devlet ve vakıf üniversiteleri, yurtdışına İngilizce öğrenmek için giden öğrenciler, özel dil kursları, Oxford, Cambridge patentli dışarıdan gelen ders eğitim araç gereçleri ve diğer yabancı dilleri de göz önünde bulundurduğumuzda ülkemizde yabancı dil öğretimi için yılda yaklaşık 6 milyar dolar para harcanmaktadır. Bütün bu harcamaların karşılığında yabancı dil öğretimi seviyesi beklenilenden uzaktır. Kimilerine göre devletin yabancı dil için harcadığı zaman ve para kuma dökülen su gibi kaybolup gitmektedir.⁴

Ülkemizde MEB verilerine göre 52.000 İngilizce öğretmeni bulunmaktadır. 10 yıllık bir İngilizce öğretmenin, ek ders ücreti dâhil devlete maliyeti, aylık brüt 3.000 ile 3.200 TL arasındadır. Toplam 52.000 İngilizce öğretmenin kamuya maliyeti yıllık 1.870.000.000 TL civarındadır. Yani bir milyar dolar civarındadır. Bu bütçe yalnızca öğretmen maaşları olarak hesaplanmıştır. Derslik, elektrik, su, temizlik vb diğer harcamalar dikkate alınmamıştır. Harcanan bu bütçenin sonunda elde edilen verim hemen hemen “sıfır”dır.

B1 düzeyinde “garantili” olarak yabancı dil öğrenmenin özel bir kursta maliyeti ortalama 2000 TL civarındadır. Öğren-

ciler bu düzeye 1-1,5 yıl içinde rahatlıkla gelebilmektedir. Lise son sınıfa kadar her bir öğrencinin bu süreçteki dil eğitimi için öğretmen maaşları olarak harcadığımız para 10 yıl için 19 milyar TL’dir. MEB bu konuda 2 ila 12 sınıftaki yaklaşık 11 milyon öğrenci için dışarıdan hizmet satın alsa harcanacak para B1 Düzeyi için 22 milyar TL’dir. Okullardaki diğer giderler de düşünülürse mevcut maliyetle hizmet satın alma maliyeti birbirine çok yakındır. Bu örneği uygulanabilir veya mantıklı bir seçenek olduğu için vermiyoruz elbet. Sadece 10 yılda on milyar doların nasıl boşa gittiğini anlatabilmek için ifade ediyoruz. Türkiye’de siyasi iradenin bu konuyu acilen ele alması ve yeni bir paradigma ortaya koyması gerekmektedir. Artık toplantı, araştırma veya inceleme yapmaya ihtiyaç kalmamıştır. Her türlü veri mevcuttur. Bu veriler üzerinden her türlü politika aşamalı olarak yürütülebilir.

Bütün bu açıklamalardan sonra devlet olarak orta öğretimde yabancı dil harcadığımız para bir yılda yaklaşık 2 milyar TL’dir. Yabancı dil öğrenmek için her yıl 30.000 gencimiz yurt dışına gitmektedir. YÖK’e bağlı üniversite ve yüksek okulların yanı sıra özel ders hanelerde binlerce vatandaşımız yabancı dil öğrenmeye çalışmaktadır. Bütün bunlar şunu gösteriyor ki yılda 10-12 milyar TL yabancı dile yatırım yapılmaktadır.

4 Türk Eğitim Derneği (TEDMEM), Einstein’ın Türkiye’deki Yabancı Dil Eğitimi Hakkındaki Görüşü, Aynı Şeyleri Yapıp Farklı Sonuç Beklemek!

Uluslararası araştırmalara göre İngilizce Yeterlilik Endeksi'nde (İYE) Türkiye 44 ülkenin içerisinde 43. Olmuş; Endonezya, Suudi Arabistan gibi ülkelerin gerisinde kalmıştır. İYE'de ilk 25 sırada olan ülkelere 6 ve 15 yaş arasındaki çocuklara yönelik eğitim kurumlarına yaptığı yatırım öğrenci başına en az 32.000 dolar, Türkiye'de ise öğrenci başına sadece 12.708 dolar harcanmaktadır.

Yabancı Dil Öğretim Elemanı Kaynakları ve Türkiye'de Yabancı Dille Öğretim Yapan Kurumlar

1982 yılı öncesinde ilgi çeken yabancı dil öğretmeni kaynaklarının bazıları şunlardır.¹

1. Üniversitelerin öteki bölümlerinde okuyup, A, B, C kuru yabancı dil öğrenimi görenler,
2. Eğitim Enstitüsü yabancı dil bölümlerini dışarıdan bitirenler,
3. Eğitim Enstitüsü "yaygın yükseköğretim yaz okulu"nu bitirenler,
4. Eğitim Enstitüsünde (1978-1980) "hızlandırılmış" (1 yıl karşılığında 1-2 ay süreli) öğrenim görenler,

5. MEB tarafından zaman zaman açılan "öğretmen muavinliği" sınavını başaranlar,

Görüldüğü üzere yabancı dil öğretmeni olarak çalışmasına izin verilen bireylerin geldikleri okulların yabancı dil öğretmeni yetiştiren kurum olarak sayılmaları mümkün görülmemektedir. Günümüzde de durum pek farklı değildir.

Tanzimatla birlikte yabancı dille eğitim yapan okullar kurulmuştur. Mekteb-i Tıbbiye (1839-1870), 1956'dan sonra kurulan ODTÜ, 1957'de Robert Koleji ve daha sonraki adıyla Boğaziçi Üniversitesi ve hemen hemen tüm Vakıf Üniversitelerini bu grupta saymak mümkündür.

1956 yılına kadar, bir kısım dersleri yabancı dille öğreten tek lise Galatasaray Lisesi iken, bu yıldan itibaren kolej adıyla (daha sonraki yıllarda da Anadolu Lisesi adıyla) ve deneme amacıyla yeni tür okullar açılmaya başlandı.⁵

MEB Talim Terbiye Kurulu'nun Tebliğler Dergisi'nde yayımlanan 30 Mart 2000 tarih ve 32 sayılı yönergesi ile "okul öncesi eğitim kurumları ile ilköğretim okullarının 1, 2, 3 ve 6, 7, 8. Sınıf öğrencilerinin fen dersleri ve laboratuvar çalışmalarının ya-

5 Dr Mustafa Durmuş Çelebi, Türkiye'de Anadili Öğretimi ve Yabancı Dil Öğretimi, Sosyal Bilimler Dergisi, sayı: 21, 2006/2 (285-307 s.)

bancı dil destekli" yapılması önerilmektedir.

Türkiye'deki 187 üniversiteden 28'inin hepsinde veya bazı programlarında kısmen veya bütünüyle yabancı dille öğretim yapılmaktadır.

Bu öğretim kurumlarının 14'ü devlet, öteki 14'ü de Vakıf üniversiteleridir.

Devlet Üniversitelerinde 245, vakıf üniversitelerinde 150 programda yabancı dille öğretim yapılmaktadır.

Yabancı dille öğretim yapan programlardaki öğrenci sayısının 2000 yılı itibarıyla 147.330, öğrenci kontenjanının %15'ini oluşturmaktadır.

Yabancı Dil Öğrenmenin Nedenleri

1. Bireyleri ülke vatandaşlığından dünya vatandaşlığına taşır.
2. Özgüveni sağlar, zamana ve olaylara farklı yönlerden çok bakışlılığı getirir.
3. Birey ve toplumların barışçı ve uzlaşmacı kişiliğini geliştirir.
4. Toplumsal aidiyeti geliştirdiği gibi insan olmanın önemini kavratır.

5. Her an gelişen modern dünyada kariyer fırsatları sunar, aile ve iş dünyasında iyi ilişkiler kurulmasına zemin hazırlar.

6. Farklı inanç, kültür ve değerlere hoşgörüyle bakılmasını sağlar.

7. Bir birey olarak önce kendisi sonra aile ve ülkesinin yanısıra dünya halklarının

güvenlik, sağlık, eğitim ve ekonomi alanındaki duyarlılığını ve sorumluluklarını kendisine hissettirir.

8. Bilgi ve bilimin paylaşılmasına katkı sağlar.

9. Bilimsel alandaki verilere daha çabuk ulaşılmasını sağlar. Bilgili, bilim toplu-

munun yolunu açar.

10. Aile, iş dünyasında saygınlık kazandırır, pratik becerilere katkıda bulunur.

11. Kültürlü toplum olma yolunu açar, ülke imajını korur ve geliştirir.

12. Ekonomik açıdan birey ve topluma

destek sağlar.

13. Eğitim transfer olanaklarını çok yönlü olarak geliştirir.

Uluslararası Dünya Dilleri Üniversitesi'nin nihai amacı da eğitim alanında ülke ve dünya insanlığına hizmet etmektir. Kuracağı Uluslar arası Dünya Dilleri Üniversitesinin misyon ve vizyonu da bu değer ve

ilkeleri gözeterek hazırlanmıştır:

Vizyon

Cinsiyet, din, dil, ırk ve milliyet farklılığı gözetmeksizin tüm insanlığa ve kültürlere eşit yaklaşım; Akademik özgürlük çerçevesinde bilimsel ve disiplinlerarası paylaşım; Ülke ve dünya insanlığına hizmet anlayışı güden öğrenci merkezli katılımcı yönetim ve eğitim; Eğitim ve öğretimin her safhasında dünya medeniyetine katkı sağlayıcı çevreci ve barışçı anlayış

Misyon

Günümüz dünyasında dil öğretimine yönelik metot ve yöntemler geliştirmek, bireylerin birden fazla yabancı dil öğrenmelerine katkıda bulunmak, Toplumların din, dil, kültür değerlerine saygılı, barışçı, çok renkli ve çok kültürlülüğü benimseyen bireyler yetiştirmek, Ülke eğitimindeki dil eğitim politika, plan ve programlarının yürütülmesine katkıda bulunmak, Dil, din, kültür bağlamında yerelden evrensele edebiyat, sanat ve estetik değerleri bireylere benimsetmek

Bütün bunların ışığında kurulacak vakfın, maddi ve manevi katkıda bulunacak işadamlarına sağlayacağı prestij ve sosyal statüyü şu şekilde özetlemek mümkündür:

4

ULUSLARARASI DÜNYA DİLLERİ ÜNİVERSİTESİ ve YERLEŞKE ÖZELLİKLERİ

A) Batı Dilleri Fakültesi

İngilizce Bölümü

Fransızca Bölümü

Almanca Bölümü

İtalyanca Bölümü

Rusça Bölümü

B)Doğu Dilleri Fakóltesi

Arapça Bölümü

Japonca Bölümü

Farsça Bölümü

Çince Bölümü

Hindçe Bölümü

Urdu Dili

İbranice

C)Mütercim- Tercümanlık Fakóltesi

İngilizce- Türkçe

Arapça- Türkçe

Çince- Türkçe

Japonca- Türkçe

Farsça-Türkçe

Hindçe-Türkçe

Fransızca-Türkçe

Almanca-Türkçe

D)Türkoloji Fakóltesi

Türk Dili ve Edebiyatı

Kazak Dili ve Edebiyatı

Kırgız Dili ve Edebiyatı

Türkmen Dili ve Edebiyatı Bölümü

Azeri Dili ve Edebiyatı Bölümü

Özbek Dili ve Edebiyatı Bölümü

Tatar Dili ve Edebiyatı

Dilbilim

Halkbilim

Osmanlıca ve Osmanlı Paleografyası
Bölümü

BÖLÜMLER

Neden UDDÜ?

İki asırdır Türkiye’de yabancı dil öğretimi konusunda verilen uğraş, harcanan zaman ve mali külfetin karşılığında ne dinimizin dili olan Arapça ne de batı dilleri (İngilizce, Fransızca vd.) istenilen düzeye ulaşmamıştır.

Yabancı dil öğretimi ve edinimi Osmanlı’dan günümüze kadar dar çerçevede açılan azınlık kolej ve okullarıyla toplumun çok az bir bölümüne hitap etmiştir.

700 yıllık bir tarihin dili olan Osmanlıca ne acıdır ki fakültelerimizin edebiyat bölümünde dört dönem okutulmaktadır ve en korkulan ders olmuştur. Balkan ülkeleri, Ortadoğu ülkeleri, Afrika ülkeleri ve Mısır, İran, Kafkas, Kırım, Kazan vd. ülkelerin kütüphanelerinde sayısız el yazmaları okuyucusunu beklemektedir. Dilci, Türkolog ve araştırmacılarımız Harvard, Sorbon’da Osmanlıca doktora yapar hale gelmiştir.

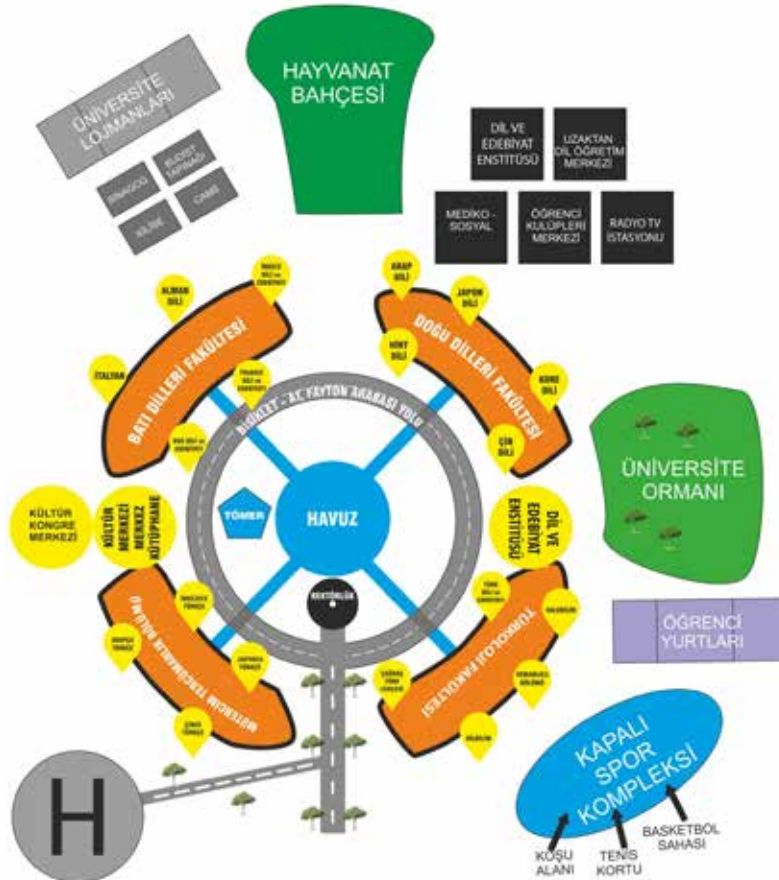
Dinin dili olan Arapça, Avrupa ve ABD gibi batılı ülkelerin üniversitelerinde öğretilirken Türkiye’de hala emekleme dönemini yaşamaktadır. Henüz Arapça-Türkçe Mütercim Tercümanlık Bölümü üniversitelerimizin hiçbir fakültesinde kurulmamıştır.

1,5 milyarlık halkın dili olan Çince’yi bilen Türkolog, bir elin parmak sayısı kadar az-

İngilizce ders kitapları, sözlükler (genelde Oxford ve Cambridge yayınları) hep yurtdışından gelmektedir. Türkiye'den İngilizce ders kitapları için milyonlarca dolar yurtdışına akmaktadır.

İngilizce ülkemizde her ne kadar yaygın görünüyorsa da birkaç akademisyen, yurtdışı eğitimi almış aydın çevre ve sanatçının etrafında dönüp durmaktadır.

1. Kongre Kültür Merkezi

Ulusal ve uluslararası düzeyde konferans, kongre, sempozyum ve toplantıların yapıldığı kompleks bir merkez. Üniversitenin ve bulunduğu bölgenin kültür turizmine katkı sağlayarak önemli kültür ve sanat merkezi haline gelecektir. Sanatsal etkinliklerin düzenlendiği (resim, heykel vd. sergiler) sinema ve tiyatro sahnelerinin bulunduğu bir yer olmalıdır. Kültür merkezindeki salonlar, kamu kuruluşlarının yanı sıra özel tüzel kişiliği olan şirket, holding vd. kuruluşların yaz kiş hizmetine sunularak niversiteye gelir getirecektir. Uluslararası Dışışleri Bakanlarının zirve toplantılarına ev sahipliği yapabilecek donanım ve kapasitede olmalıdır. Bu merkezin sürekli etkinliğinde kuşkusuz beş yıldıızlı otel veya otellere de ihtiyaē olacaktır.

- a) Ulusal ve uluslar arası toplantıların yapıldığı uluslararası standartlara

uygun 500 kişilik toplantı salonu (18-20 dilde eviri yapılan eviri kabinleri vd. zellikler)

- b) 200 ve 100 kişilik toplantı salonları: (Mütercim- Tercümanlık Fakültesi uygulama salonları için de kullanılmak üzere)
- c) Sempozyumlarda eř zamanlı toplantı ve sunum yapılacak otuzar kişilik 30 toplantı salonu.
- d) Kongre Kültür Merkezi canlı uydu yayını yapabilecek niteliklere sahip olmalıdır.
- e) Kongre Kültür Merkezinin zemin katında Merkez Kütüphane yer alacaktır.

Uluslararası Dünya Dilleri Üniversitesi

2. Dil ve Edebiyat Enstitüsü

Dil, edebiyat, sinema, tiyatro ve iletişime dayalı yüksek lisan ve doktora çalışmalarının yanı sıra sözlük, ana dil ve yabancı dil öğretimine yönelik bilimsel çalışmalar yapılacaktır. Dil ve Edebiyat Enstitüsünün “Döner Sermayesi” olacaktır.

Uluslararası Dünya Dilleri Üniversitesinin ayrıca “Dilbilim Enstitüsü”, “Edebiyat Enstitüsü” ya da “Doğu Dilleri Enstitüsü” ve “Batı Dilleri Enstitüsü” gibi enstitüleri de şartlara bağlı olarak açılabilir.

3. Uluslararası Dünya Dilleri Üniversitesi TÖMER (Dil Öğretim) Merkezi

Kurulduğu bölgenin, büyük şehirlerin (İstanbul, Ankara, İzmir vd.) yanısıra yurtdışındaki ülke başkentlerinde de dil öğretim merkezleri açılacak Türkçe ve diğer yabancı dil öğretimi yapılacaktır. TÖMER sayesinde ana dili ve yabancı dil öğretimine yönelik dil kampları açılacaktır. Kongre Kültür Merkezi ve TÖMER, üniversiteye ekonomik destek açısından gelir getiren önemli merkezlerdir.

4. Radyo ve Televizyon İstasyonu

Uydu aracılığıyla dil öğretimine yönelik canlı yayın yapabilen stüdyo kurulmalıdır. Televizyon stüdyosu aynı zamanda fakülte ve bölümlerdeki sınıflara canlı bağlanarak internet ve uydu kanalıyla belli bir bedel karşılığında kurum, kuruluş ve şahısların hizmetine sunulacaktır. Üniversiteye gelir getirecek olan en önemli birimlerden biridir. Çünkü yerleşke dışında uydu ve internet aracılığıyla yüz binlerce insana ulaşılacaktır.

5.AR-GE (Araştırma Geliştirme Merkezi)

Uzaktan Dil Öğretimi, sınav merkezi, ölçme ve değerlendirme birimleri bu merkez içinde yer alacaktır. Ayrıca burada üniversitenin modern bir matbaası yer alacaktır.

Ülke çapında ve yurtdışına yönelik sınavların yapıldığı bir merkez olacaktır.

6. Dil Müzesi

Açık ve kapalı alan olmak üzere yerleşkenin bir bölümüne kurulmalıdır. Kapalı alanda da dile ait eserler sergilendiği gibi bir çok dilde tanıtıcı görsel-işitsel animasyonlara da yer verilecektir. Bu zamana kadar başka üniversitelerde yer almayan bu birim, bölge ve dünya bilim adamı, araştırmacı, öğrenci ve ziyaretçilerin hizmetine sunulacaktır.

7.Akademisyen ve Üniversite Personeli için Lojmanlar

Yine bu lojmanlar da bekar, evli aileler düşünülerek tek tip olmaktan ziyade süit, iki ve üç odalı lojmanlar olmalıdır.

Sinema, alışveriş merkezi, bankamatikler, ibadet yerleri (Müslüman, Hristiyan, Budist vd.) Basın Yayın Merkezi, Tercüme Bürosu vd. olacaktır. Her din ve kültürden bireylerin bulunduğu bir ortamda bir cami, kilise ve diğer dinlere ait ibadethanenin yerleşkede yer almasında yara vardır.

8. Öğrenci Yurtları

Odalar 1, 2, 3 ve dört kişilik olacaktır. Aynı zamanda bu yurt, az döneminde kamu kurum ve kuruluşlarından ve yurtdışından gelen dil kursiyerleri için istihdam edilmiş olacaktır.

9. Spor Kompleksi

Üniversite yerleşkesinde; kapalı spor salonu, halı futbol sahaları, tenis kortları, voleybol, basketbol sahaları olacaktır.

10. Hayvanat Bahçesi

Hayvanat bahçesinde yer alan her bir hayvan (kaplumbağa, kartal, ceylan vd.) fakültelerin (Örneğin Rusça I. Sınıf) sınıflarına (sembolik anlamda) verilecektir. Hintçe II. Sınıf öğrencilerinin gözetimindeki kartalın yemi, hastalığıyla ilgili o sınıf sorumlu tutulacaktır. Bu tür uygulamalar: doğa, doğadaki canlılarla iletişim sağlanarak öğrencilerde çevre bilinci ve kendisi

dışındaki farklı cins ve türe karşı saygı ve sevgiyi ortaya çıkaracaktır.

11. Yerleşke Ormanı

Yerleşkeye yakın bir bölge orman alanı seçilecek, üniversitede görevli personel, okutman ve öğrencilerin birer meyve ağacı olacaktır. Sözkonusu meyve ağacı meyve verdikten sonra üniversiteden mezun olan öğrenciye kargo yoluyla yetiştirmiş olduğu ağacının sembolik meyvesi her yıl kendisine gönderilecektir.

12. Yerleşkede Çevreye Duyarlı Ulaşım

Elektrikli vagonlu arabalar ulaşım ve yük aracı olarak kullanılacaktır. Bisiklet yolları oluşturulacak fakülte önlerinde bisiklet parkları yapılacaktır. Yerleşkede Uzakdoğu ülkelerindeki gibi arkada iki kişi taşıyan yolcu bisikletler yerleşke girişinde yer alacaktır. Rektör ve diğer yöneticiler de olmak üzere makam araçlarıyla yerleşkeye gelecek ve oradan paytonlarla görev yerlerine gideceklerdir. Gürültü ve trafik yoğunluğundan uzak çevreye, insana ve diğer canlılara duyarlılık üniversitenin vizyonlarından biri olmalıdır. Üniversitenin bu çevreci duyarlılığı, belleklerde kalıcı en önemli özelliklerinden biri olmalıdır.

13. Derslikler ve Özellikleri

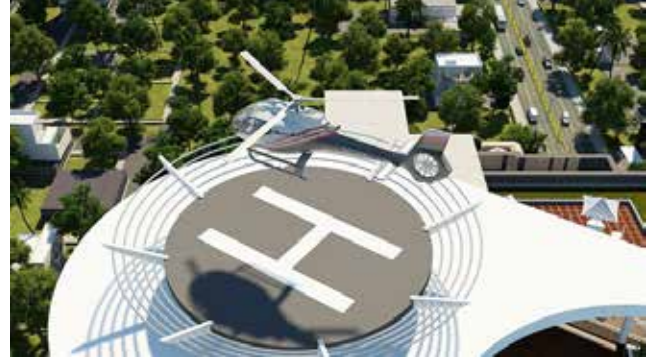
Sınıf pencereleri güneş ışığını alabilecek en uygun şekil ve genişlikte olmalıdır. Zemin gürültü çıkarmayacak şekilde tahta (ya da tahtaya benzer) parke olmalıdır. 20 kişilik sınıfların yanı sıra fakülte binalarında bütün bölüm öğrencilerinin (I. Sınıftan IV. Sınıfa kadar) bulunabileceği anfiler olmalıdır)

14. "Engelliler"e Yaşam Alanları

Bunun için yemekhane, kütüphane, dersliklere daha kolay ulaşabilmeleri ve rahat hareket edebilmeleri için asansör, yol şeritleri vd. kolaylaştırıcı işitsel ve görsel imgeler kullanılmalıdır. Ayrıca şehirden yerleşkeye ulaşım için özel toplu taşıma araçları kullanılmalıdır.

15. Yerleşkede Güneş ve Rüzgar Enerjisinden Faydalanma

Çatı katlarında güneş enerjisinde yararlanmak üzere paneller kurulmalı elektrik, ısınmaya yönelik doğal kaynaklardan yararlanılmalıdır.

16. Atık Su Arıtma Tesisi

Çevreci bir üniversite için olmazsa olmazlardandır.

17. Farklı Din ve Kültürler için Restoranlar (vejeteryen restoranı vd.)

Farklı dün ve kültürlerden gelen öğrenci, akademisyen ve görevlilerin insani hak ve hakları gözetilerek yiyecek, gıda konusu özen ve dikkat gerektiren konulardan birisidir. Kalıcı, tutarlı ve evrensel değerlere saygılı bilimsel bir ortam bunu gerektirir.

18. Türk ve Fin Hamamı

Temizlik ve hijyene önem veren bireyler olarak sembolik de olsa bu tür hamamların yerleşke içerisinde yer alması yararlıdır.

19. Helikopter Pisti

Ulusal ve uluslararası alanda yapılacak bilimsel kongre, konferans vd. etkinliklerin yanısıra dünya çapında bilim adamları, devlet yöneticileri, saygın işadamları ve sanatçıların bu tür etkinliklere katılımını ivedilikle sağlanması ve hizmetlerini karşılama amacını taşımaktadır. Uluslararasılık iddiası taşıyan üniversite için zamanla önemi daha iyi anlaşılabacaktır.

ULUSLARARASI DÜNYA DİLLERİNİN AMAÇ VE HEDEFLERİ

1. Eğitim öğretim programlarının geliştirilmesi konusunda dünyada olup bitenleri takip etmek ve çağı yakalamak
2. Eğitim alanında mevcut ve çıkabilecek sorunlara gerekli çözümleri sağlamak
3. Diğer ülke programlarının araştırılıp incelenmesi ve çözümlerin saptanmasına yönelik tutarlı, kalıcı ve geleceğe yönelik plan ve programların zeminini oluşturmak
4. Bilim ve teknolojinin hızla geliştiği dünyada sanat, kültür, edebiyat alanlarında evrensel bilgi, değer ve standartlara erişebilmek

5. Uygarlık değerlerinin tüm insanlığı a ait olduğundan hareketle, paylaşımcı, uzlaşmacı, insani değerler temelinde yabancı dil ve kültür bilincini ülke vatandaşlarına benimsetmek

6. Yabancı dil öğretimi ve edinimini, ilk, orta ve yüksek öğretimde okuyan öğrenciler, kamu kuruluşlarında çalışan memur, işçiler, özel sektörde çalışan işveren, işçiler, esnaflar, turizmci ev hanımlarına varıncaya geniş kitlelere yaymak

7. Yabancı dil öğrenmenin bir amaçtan ziyade araç olduğunu, ana dil öğretiminin paralelinde eğitim öğretiminin yapılması gerektiğini vurgulamak

8. Ülke ve dünyada; siyaset, ekonomi, kültür, sanat, edebiyat, teknoloji, iletişim, eğitim alanlarında yaşanan gelişmelere duyarsız kalmamak ve çağın gereklerini yakından takip eden bilinçli, soran, sorgulayan bireyler yetiştirmek

9. İş, ekonomi, eğitim, sanayi alanındaki çeşitli meslek dallarında çalışan işçi, memur, öğretmen, akademisyen, mühendis, doktor, teknik elemanların bireysel anlamda kendileri ve çalıştıkları kurumlarda verimliliği artırmak

10. Öğrenci, memur, işçi, kamu görevlisi her Türk vatandaşının kendi ana dilinden başka en az bir yabancı dili öğrenmesini

teşvik etmek. Gençleri en az iki yabancı dil öğrenmeye teşvik etmek,

11. Dil öğretim yöntemleri geliştirmek; nitelikli, donanımlı, alanında uzman dilci ve dil öğretim elemanları yetiştirmek

12. Dil ve kültür bilincinin çok erken yaşlarda kazanımını sağlamak

13. Devletin anadil ve yabancı dil öğretimine yönelik politikalarına destek vermek, katkı sağlamak ve yönlendirmek

14. Yurtiçi ve yurtdışında Türkçe (Türk lehçeleri) ve yabancı dilleri öğretmek, dil öğretme faaliyetlerine destek olmak üzere Türkiye'yi ve Türk kültürünü tanıtmak ve bu amaçla ilgili mevzuat hükümlerine göre şubeler açmak,

15. Türkçenin yabancı dil olarak öğretimine yönelik açılacak dil öğretim merkeziyle yurtdışından gelen öğrencilere Türkçe öğretmek, ülkeye döviz girdisi sağlamak,

16. Türkçe ve yabancı dillerin öğretimi konusunda uygulamalar ve araştırmalar yaparak programlar hazırlayıp yöntemler geliştirmek, bu konu ile ilgili yurtiçindeki ve yurtdışındaki çeşitli kurum ve kuruluşlarla ortak çalışmalar yapmak,

17. Uluslararası ikili anlaşmalar çerçevesinde ilgili kamu kurum ve kuruluşları

ile özel sektör kuruluşları ve Türkiye'deki üniversitelerin ilgili birimleri ile Türkçe ve yabancı dillerin öğretimi konusunda çalışmalar yaparak ortak eğitim-öğretim, araştırma, uygulama ve yayın faaliyetlerinde bulunmak,

18. Türkçe ve yabancı dillerin öğretimi ile ilgili araştırma ve uygulamaları teşvik etmek, yapılan araştırmaları duyurmak için konferans, seminer, kurs ve toplantılar düzenlemek,

19. Türkçeyi ve yabancı dilleri öğretmek, yabancılarla Türkiye'yi ve Türk kültürünü tanıtmak amacıyla yurtiçi ve yurtdışında geziler düzenlemek, öğretim elemanlarına ve öğrencilere ödüller vermek, dil öğrenimini teşvik etmek amacıyla lisans, lisansüstü (yüksek lisans, doktora vd.) öğrenci ve kursiyerlere burs vermek,

20. Türkçe ve yabancı dil öğretimine yönelik öğretim araçlarını hazırlamak; kitap, dergi, bülten, rapor, proje, broşür görsel ve işitsel ders araç gereçleri hazırlamak; bu amaçla yurtiçi ve yurtdışındaki çeşitli fuarlara katılarak tanıtım masaları açmak,

21. Yurtdışındaki üniversitelerin Türkoloji bölümü öğrencilerine ve Türkiye'deki üniversitelerin Türk Dili, dil bilim ve yabancı diller son sınıf öğrencilerine ve mezunlarına mesleki tecrübeye yönelik uygulama

programları düzenlemek, gerektiğinde bu çalışmalarla ilgili sertifikalar vermek,

22. Türkçe ve yabancı dil öğretimini yaygınlaştırmak için uzaktan eğitim programlarını ve sınavlarını hazırlamak, bunları yurtiçinde ve yurtdışında uygulamak, yurtdışındaki çeşitli üniversite ve dil merkezleriyle işbirliği yaparak öğrenci ve öğretim elemanı değişimini ve eğitim araçlarının paylaşımını sağlamak,

23. Türkçe ve yabancı dil öğretiminin verimli hale getirilmesi için bu dillerin öğretimi arasında karşılaştırmalı çalışmalar yapmak,

24. Yurtdışında yaşayan ve/veya Türkiye'ye dönen Türk çocuklarına ve yetişkinlere Türkçe öğretmek,

25. Yurtdışında yaşayan Türk çocuklarının ve yetişkinlerin içinde yaşadıkları topluma uyum sağlayabilmeleri, okullarında ve işlerinde başarılı olabilmeleri için onlara yaşadıkları ülkenin dilini öğretmek,

26. Bilimsel çalışmaları desteklemek; kurum ve kuruluşların isteklerini karşılamak amaçlarıyla çeşitli dillerde çeviriler yapmak,

27. Kurum ve kuruluşların istekleri doğrultusunda dil sınavları düzenlemek,

28. İlk ve ortaöğretim düzeyindeki öğrencilerin yabancı dillerini geliştirmeye yönelik sosyal ve kültürel destekli kurslar açmak,

29. Türkçe ve yabancı dil öğretimiyle ilgili projeler geliştirmek, bu alanda hazırlanan ulusal ve uluslararası projelere ortaklık etmek,

30. Türkçe ve yabancı dil öğretimine yönelik radyo, televizyon istasyonu açmak, internet ortamında dil öğretimiyle ilgili çalışmalar yapmak

31. Kültürlerarası iletişimde yabancı dil aracılığıyla ülke kültür ve turizmini dünyaya tanıtmak,

32. Globalleşen dünyada kültür, sanat, edebiyat ve siyaset alanındaki gelişmeleri yakından takip ederek bilinçli birey ve toplum oluşturmak,

33. Irk, din, dil gözetmeksizin dünyada ülkelerarası barış ve huzuru sağlamaya yönelik eğitim-öğretim plan programları geliştirmek,

34. Bilim, sanat, teknoloji alanındaki gelişmeleri yakından takip etmek,

35. Üniversite öğrencilerinin yanı sıra kamu görevlileri, işçi, memur ve halka açık yabancı dil kursları düzenlemek,

36. Devletin yabancı dil ve ana dili öğretimine yönelik yürüttüğü politikalara katkı sağlamak ve bu alanda araştırmalar yaparak ilgili kurum ve kuruluşları bilgilendirmek,

37. Bölgenin kişisel geliri üstünde anlamlı bir pozitif etki yaratarak bölge istihdamının pozitif bir şekilde etkilemek, turizm, kültür ve ekonomisine katkı sağlamak,

38. Sağlık, iletişim, taşımacılık ve refah seviyesinin artması gibi sosyo-kültürel değişkenlerde iyileşmeye katkı sağlamak,

39. Eğitime katılma oranında artış ve göçlerin azalması gibi demografik ve eğitsel değişkenlerde iyileşme sağlamak,

40. Yabancı dil öğretimine yönelik ders kitap araç gereçlerine yönelik hazırlayacağı dil öğretim set ve programlarıyla yurtdışından ders kitapları ve eğitim öğretim araçlarına ödenen yüksek orandaki bedelin ülkede kalmasına katkıda bulunmak,

41. Enstitü faaliyetleriyle ülke ihtiyacına cevap verecek nitelikli yabancı dil akademisyenleri yetiştirmek,

Uluslararası Dünya Dilleri Üniversitesi

VAKIF NASIL KURULUR ?

Vakfın Tanımı ve unsurları01.01.2002 tarihinde yürürlüğe giren 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 101. maddesinde vakfın tanımı “gerçek veya tüzel kişilerin yeterli mal ve hakları belirli ve sürekli bir amaca özgülemeleriyle oluşan tüzel kişiliğe sahip mal toplulukları” olarak yapılmıştır.Bu tanımdan anlaşılacağı üzere vakfı oluşturan en önemli iki unsur; özgülenecek bir malvarlığı ve malvarlığının özgüleneceği amaçtır.Vakfın amacı; Hukuka uygun, belirli, anlaşılabilir olmalı ve süreklilik arz etmelidir.Cumhuriyetin Anayasa ile belirlenen niteliklerine ve Anayasanın temel ilkelerine, hukuka, ahlâka, millî birliğe ve millî menfaatlere aykırı veya belli bir ırk ya da cemaat mensuplarını desteklemek amacıyla vakıf kurulamaz.Vakfa özgülenecek malvarlığı ise vakfın amacını gerçekleştirmeye yeterli olmalı, vakfın amaç veya devamını imkansız veya yararsız hale getirmemelidir.Gerçek ya da tüzel kişiler vakıf kurabilirler. Ancak kurucu gerçek kişi ise Türk Medeni Kanununda belirlenen fiil ehliyetine sahip olmalı, tüzelkişi ise fiil ehliyetine sahip olmakla birlikte, kuruluş statüsünde vakıf kurabileceğine ve vakfa malvarlığı özgüleyebileceğine dair hüküm olması gerekir.

Vakıflar özel hukuk tüzelkişisi olup, Türk Medeni Kanununun 48. maddesinde belirtilen tüm hak ve yetkilere sahiptir. Vakıflar Genel Müdürlüğü denetim makamı olup, vesayet makamı değildir.

Kuruluş şekliVakıf kurma iradesi, noterde düzenleme şeklinde yapılacak bir resmî senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanır. Ancak vakfın kurulması için yetkili asliye hukuk mahkemesine başvurularak tescilinin sağlanması gereklidir. Vakıf, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil ile tüzel kişilik kazanır. Resmî senetle vakıf kurma işlemi temsilci aracılığıyla yapılabilir. Ancak, temsil yetkisinin noterlikçe düzenlenmiş bir belgeyle verilmiş olması ve bu belgede vakfın amacı ile özgülenecek mal ve hakların belirlenmiş bulunması gereklidir.

Vakıf senedinin içeriğiTürk Medeni Kanununun 106'ıncı maddesi gereğince, vakıf senedinde vakfın adının, amacının, bu amaca özgülenen mal ve hakların, vakfın örgütlenme ve yönetim şeklinin ile yerleşim yerinin gösterilmesi zorunludur.

a) Vakfın adı; kanuna ahlaka adaba aykırı olmamalı ve vakfın amaçları ile uyumlu olmalıdır. Üçüncü kişileri vakfın amacı konusunda yanıltıcı ya da yanlış çağırışimler uyandıracak isimler verilemez. Her hangi bir kamu kurum ya da kuruluşunun ismi kullanılamaz.

b) Vakfın amacı; Hukuka uygun, belirli, anlaşılabilir olmalı ve süreklilik arz etmelidir.

c) Özgülenen mal ve haklar; kurucuya ait olmalı ve amacı en azından başlangıç

itibari ile gerçekleştirmeye yetmelidir. Özgülenen malvarlığı nakit ise paranın vakıf adına Türkiyede kurulu bir bankaya bloke edilerek dekontunun tescil başvurusu yapılan mahkemeye ibrazı, taşınmaz ya da taşınır bir malvarlığı ise değer tespitinin mahkemece yaptırılması ve ilgili sicillerine (tapu sicili, trafik sicili gibi) vakıf adına tescili sağlanmalıdır. Vakfın kurulması ile özgülenen mal ve haklar vakıf tüzelkişiliğine geçer.d) Organları; Vakfın bir yönetim organı olması zorunludur. Vakfın işleyişinin kolaylaşması açısından, amacının kapsamına ve faaliyetlerine uygun olarak mütevelli heyeti, yönetim organı ve bir denetim birimi olması uygun olur. Bu sayılan organlar dışında onur kurulu, araştırma kurulu, çalışma kurulu gibi vakfın yönetimi ile ilgili olmayan kurulların vakıf organları arasında gösterilmemesi gerekir. Vakfın organlarının kaç kişiden oluşacağı, toplantı ve karar yeter sayılarının senet metninde gösterilmesi, organların görev ve yetki sınırlarının yeterince belirtilmesi halinde, vakfın işleyişinde sıkıntıya düşülmesinin önüne geçilmiş olur.e) Vakfın yerleşim yeri; vakfın faaliyetlerini yürüttüğü merkezin bulunduğu yerdir. Vakıf senedinde gösterilecek adresin açık olarak ayrıntılı şekilde yazılması zorunludur.

Vakfın tescili Vakfın tesciline ilişkin açılan davada mahkemece davanın reddine ya

da vakfın tesciline ilişkin vereceği karar, tebliğ tarihinden başlayarak bir ay içinde, başvuran veya Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından temyiz edilebilir. Aynı şekilde, vakfın kurulmasını engelleyen sebeplerin varlığı hâlinde, Vakıflar Genel Müdürlüğü veya ilgililer, iptal davası açabilirler. Tesciline karar verilen vakıf, vakfın yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescil edilir. Yerleşim yeri mahkemesinin yapacağı bildirim üzerine vakıf, Vakıflar Genel Müdürlüğüne merkezî sicile kaydolunur ve Resmî Gazete ile ilân olunur.

VAKFININ KURULUŞUNDAN SONRA YAPILMASI GEREKEN İŞLEMLER

04.5.1990 gün, 20508 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 3628 sayılı Mal Bildiriminde bulunulması Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa göre, vakıfların idare organlarında görev alanlar Vakıflar Genel Müdürlüğüne mal bildiriminde bulunmak zorundadırlar. Yönetim ve Denetim Kurulu Üyelikleri ile Komisyon Üyeliklerine seçim ve atamalarda göreve başlama tarihini izleyen bir ay içinde, görevin sona ermesi halinde, ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde verilmesi zorunludur. Bütün vakıfların, Vakıflar Genel Müdürlüğü ile olan her türlü işlemlerinde

önce bağlı bulundukları Vakıflar Bölge Müdürlüğü kanalı ile yazışma yapmaları gerekmekte olup, vakıflar tarafından doğrudan Vakıflar Genel Müdürlüğü ile yapılacak yazışmalar işleme konulmamaktadır.

YABACILARIN VAKIF KURMA HAKKI

Bu konuda Türk Medeni Kanunu’da bir düzenleme mevcut olmayıp düzenleme Vakıflar Kanunu’nun 5.madde son fıkrasında yapılmıştır.

MADDE 5 : Yabancılar, Türkiye’de, hukuki ve fiili mütekabiliyet esasına göre yeni vakıf kurabilirler.

Bu maddede “hukuki” ve “fiili” karşılıklılık (mütekabiliyet) esası getirilmiştir. Kanun koyucu karşılıklılığı muhatap ülkenin sadece mevzuatında var olmasını yeterli görmemiş, bunun uygulanmasının olup olmadığını da esas almıştır. Yabancıların Türkiye’de yerleşme şartı yoktur.

Vakıfların yönetiminde yabancıların yer alması ise Vakıf Yönetmeliğinin 6. Maddesinde düzenlenmiştir. Yönetmeliğe göre çoğunluk oluşturmamak kaydı ile yabancıların vakıfların yönetiminde yer alabileceklerdir.

Buna göre Türkiye’de yerleşik olmayan bir kişinin vakıf kurmasında hukuki bir engel yoktur.

6

VAKIF ÜNİVERSİTESİ NASIL KURULUR ?

Vakıf Yükseköğretim Kurumları Yönetmeliği

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1. Bu Yönetmeliğin amacı, vakıf yükseköğretim kurumlarının kuruluş, işleyiş, gözetim ve denetimine ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2. Bu Yönetmelik hükümleri, vakıf yükseköğretim kurumlarını ve birimlerini kapsar.

Hukuki Dayanak

MADDE 3. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 130. maddesi ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu bu Yönetmeliğin hukuki dayanağını teşkil eder

Kuruluş ve Eğitim Öğretime Açılma

kurumuna tahsis edildiğini veya yükseköğretim kurumunun mamelekine gireceğini Başvuru ve Aranacak Belgeler

MADDE 8.Vakıflar yeni bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü kurmak için aşağıdaki belgelerle Yüksek

köğretim Kuruluna müracaat ederler:

a)Vakfıyetkililyönetimorganınınyükseköğretim kurumu kurma konusundaki kararı,

b) Vakıflar Genel Müdürlüğünün olumlu yazısı ve vakıf senedinin Genel Müdürlükçe tasdikli bir örneği,

c) Kurulacak yükseköğretim kurumunun; üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü olduğu ve bunların bünyesinde fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuvar veya meslek yüksekokulu olarak hangi yükseköğretim kurumlarının bulunduğu belirtilerek kurumun adını, yerini ve bu kuruma bağlı birimlerin adlarını, yerlerini ve kapsadıkları eğitim programlarını, bunlardan herbirinin hangi tarihte hizmete girebileceklerini, öğrenci kapasitelerini belirten bir yazı,

d) Bina araç-gereç ve diğer eğitim-öğretim tesis ve malzemelerinin hazır bulunduğu, hazır olmayanların sağlanması için yeterli kaynağın tahsis edildiğini kanıtlayan belgeler,

e) Kurulacak yükseköğretim kurumlarına bağlı birimlerden her birinin ilk defa hizmete gireceği yıla ait her çeşit cari masrafların 12 aylık tutarının beyanı ile bunların her yıl en az % 20'sini karşılayacak bir paranın, malın, ekonomik değerleri

***“Özel Üniversiteler
Vakıf sayesinde
kurulur.”***

olan bir hakkın veya gelirin mevcut olduğunu ve bunların yükseköğretim gösterir belge ile vakfın veya müşterek hareket eden vakıfların son iki yıllık bilançoları,

f) Kurulacak yükseköğretim kurumunun tüzel kişilik kazanmasından sonra en geç üç yıl içinde eğitim-öğretime başlayacağına dair taahhüt belgesi,

g) Vakfın, Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilebilecek mücbir sebepler dışında yükseköğretim kurumunu, tüzel kişilik kazandığı tarihten itibaren üç yıl geçtiği halde açmaması veya açılan birimlerde Yükseköğretim Kurulunca belirlenen yetersizliği bir yıl içinde gidermemesi, Kanun ve Yönetmelik hükümlerine ve tespit edilen esaslara aykırı hareket edilmesi, eğitim-öğretime başlandıktan sonra eğitim-öğretim düzeyinin bulunduğu ildeki, o ilde yoksa yükseköğretim Kurulunca belirlenecek en yakın ildeki, Devlet üniversitesinin eğitim-öğretim ve araştırma düzeyine ulaşmaması ve bunun düzeltilmesi için yapılan uyarıya rağmen bir yıl sonunda istenilen seviyeye ulaştırılmaması, Atatürk ilkeleri ve inkılapları ile özellikle laiklikle bağdaşmayan bir durumun uyarıya rağmen sürmesi hallerinde, 2547 sayılı Kanun'un Ek-3. maddesinin (d) fıkrası hükmüne göre yükseköğretim kurumuna tahsis edilen taşınır ve taşınmaz malların ve hakların vakıfca belirle-

nen bir yükseköğretim kurumuna devrini peşinen kabul ettiğine dair taahhüt belgesi ve bu taahhüdün, belirlenen yükseköğretim kurumunun yetkili organınca kabul edildiğine dair karar örneği,

h) Vakıf yönetim organı dışında yükseköğretim kurumunun mütevelli heyetinin yediden az olmamak üzere kaç kişiden oluşacağını, mali ve idari konularda bu organlardan hangisinin karar almaya yetkili olduğunu belirten belge,

i) Kurulacak yükseköğretim kurumunun araştırma-geliştirme konularında izleyeceği esasları gösteren belge,

Kurulmuş vakıf üniversitelerinde veya yüksek teknoloji enstitülerinde kuruluşları sırasında bünyelerinde yer alacağı belirtilmiş olanlar dışında yeni bir birim kurulması için Yükseköğretim Kurulu'na yapılacak başvuruya yukarıda a,c,-d,e, ve i fıkralarındaki belgeler eklenir.

MADDE 9. Vakıflarca üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin kurulabilmesi için;

a) Üniversite kurulmasının istenilmesi halinde, üniversitenin en az iki fakülteden oluşması, bu fakültelerin bünyelerinde fen ve edebiyat alanları ile ilgili eğitim programlarının mevcut olması, fen ve edebiyat programlarının üniversitenin

ilk açılacak eğitim programları arasında Yer alması ve Üniversitenin eğitim-öğretime başlayacağı yıl bu programlara öğrenci alınacağına taahhüt edilmesi,

b) Yüksek teknoloji enstitüsünün kurulmasının istenilmesi halinde, enstitünün en az iki fakülteden oluşması, bu fakültelerden birinin teknoloji alanında olması, teknoloji ile ilgili fakültesinin enstitünün ilk açılacak fakülteleri arasında yer alması ve enstitünün eğitim-öğretime başlayacağı yıl bu fakülteye öğrenci alınacağına taahhüt edilmesi,

c) Yüksek teknoloji enstitüsünün üniversite adını alabilmesi için fakültelerinin bünyesinde fen ve edebiyet programlarının bulunması ve eğitim-öğretiminin 2547 sayılı Kanun'un Ek-2. maddesinin 2. fıkrasına göre çıkarılacak yönetmelikteki esaslara uygun olması,

d) Üniversitenin yüksek teknoloji enstitüsüne dönüştürülmesi için fakültelerinden birinin teknoloji alanı ile ilgili olması, şarttır.

Yeni üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü kurulması, kurulmuş yüksek teknoloji enstitüsünün üniversite adını alması veya üniversitenin yüksek teknoloji enstitüsüne dönüştürülmesi için yapılan başvuru üzerine, Yükseköğretim Kurulu, kurulması is-

tenilen yükseköğretim kurumunun plan ilkelerine uygun olup olmadığı konusunda Devlet Planlama Teşkilatından görüş ister.

İnceleme

MADDE 10. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca oluşturulacak bir komisyon; öncelikle Vakıflar Genel Müdürlüğünden alınan tasdikli vakıf senedinde vakfedenin lise veya dengi bir öğrenime dayalı bir yükseköğretim kurumu kurma iradesinin açıkça mevcut olup olmadığını inceler.

Vakfedenin bu konuda açık ve seçik iradesinin mevcudiyetinin tespitinden sonra bu Yönetmeliğin 8. maddesinde belirtilen belgeler ile kurucu vakfın bu maksatla tahsis ettiği araç-gereç, bina ve diğer maddi yapı ve malzemelerin durumunu, bunlardan yeterli bulunmayanların temini veya tamamlanması için vakfın öngördüğü amaçlara uygun olup olmadığına bakar; Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığının görüşünü de göz önünde tutarak böyle bir kurumun kurulup kurulmaması konusundaki görüşünü bir raporla Başkanlığa sunar.

Karar

c) Yüksek teknoloji enstitüsünün üniversite adını alabilmesi için fakültelerinin

bünyesinde fen ve edebiyet programlarının bulunması ve eğitim-öğretiminin 2547 sayılı Kanun'un Ek-2. maddesinin 2. fıkrasına göre çıkarılacak yönetmelikteki esaslara uygun olması,

d) Üniversitenin yüksek teknoloji enstitüsüne dönüştürülmesi için fakültelerinden birinin teknoloji alanı ile ilgili olması, şarttır.

Yeni üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü kurulması, kurulmuş yüksek teknoloji enstitüsünün üniversite adını alması veya üniversitenin yüksek teknoloji enstitüsüne dönüştürülmesi için yapılan başvuru üzerine, Yükseköğretim Kurulu, kurulması istenilen yükseköğretim kurumunun plan ilkelere uygun olup olmadığı konusunda Devlet Planlama Teşkilatından görüş ister.

MADDE 11. Komisyonun hazırladığı rapor Başkanlıkca Genel Kurulun ilk toplantısının gündemine alınır. Genel Kurul raporu müzakere ederek başvuruyu karara bağlar ve alınan kararı Başkanlık kararı için Milli Eğitim Bakanlığına sunar.

Tüzel Kişilik Kazanma

MADDE 12. Üniversite veya yüksek teknoloji entitüsü kuruluş kanunun resmi gazetesinde yayımlandığı tarihte tüzel kişilik kazanır.

Kamu tüzel kişiliğine sahip olan vakıf

üniversiteleri ve yüksek teknoloji enstitüleri kendilerine ait mal varlıklarına ve bunlar üzerinde her türlü tasarruf hakkına sahip olup, rektör hariç her düzeydeki yöneticileri ve diğer personelini kendi organlarının kararı ile görevlendirirler.

Vakıf tüzel kişiliğinin herhangi bir şekilde sona ermesi halinde vakıf yükseköğretim kurumunun tüzel kişiliği devam eder. Eğitim-Öğretime

Açma
MADDE 13. Vakıf yükseköğretim kurumunun ilk defa öğretime açılacak birimlerinden eğitim-öğretim faaliyeti için yeterli duruma getirilebilecek olanlar, mütevelli heyet başkanlığınca Şubat ayı sonuna kadar Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına bildirilir.

Eğitim-öğretime açma izninin verilebilmesi için yapılan başvuruyu incelemek üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca oluşturulan komisyon;

a) Söz konusu birimlerin ve özellikle bu Yönetmeliğin 9. maddesinde belirtilen zorunlu eğitim programları ile ilgili olarak eğitim-öğretim, staj, uygulama ve araştırma faaliyetlerinin yürütülebilmesi için gerekli derslikler, konferans salonu, laboratuvar ve sosyal tesislerin hazırlanması için alınmış bulunan tedbirleri, eşdeğer devlet yükseköğretim kurumundaki ölçülerde kü-

tüphane kurulması için ödenek ayrılıp ayrılmadığını, varsa kamu veya özel sektör kuruluşlarıyla yapılmış anlaşmaları inceler.

b) Her birinin cari harcamalarının oniki aylık tutarının en az % 20'sinin tahsis edilip edilmediğini araştırır.

c) Öğretim elemanlarının bu Yönetmeliğin 17. maddesinde öngörülen esaslara uygunluğunu, atama durumlarını ve sayısal yeterliliğini tespit eder.

Komisyonca hazırlanacak rapor Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunulur, Başkanlıkça rapor Yükseköğretim Yürütme Kurulunun gündemine alınır, yapılan müzakereler sonunda, eğitim-öğretim faaliyeti için hazırlıkların yeterli olup, Eylül ayı sonuna kadar tamamlanacağına kesin kanaat getirilen birimlere öğrenci alınmasına Yürütme Kurulu kararı ile izin verilir.

Uluslararası Dünya Dilleri Üniversitesinin kurulup eğitim -öğretim faaliyetlerine geçebilmesi için özel tüzel kuruluşların yanı sıra uluslararası şirket ve kuruluşların maddi katkılarına ihtiyaç duyulmaktadır. Bölge ülke ve dünya insalığının barış ve kültürel işbirliğine katkıda bulunmak isteyen iş dünyası sanayici ve yatırımcıları bilim adamları, diplomasi ve siyasi alanda hizmet etmiş bürokratların bir vakıf çatısı altında bir araya toplanması gerekir.

Birey, toplum ve ülkeler arası insanlığın barış içinde yaşamasında, din, dil kültür gözetmeksizin teknoloji ve bilimi tüm insanlığın hizmetine sunulmasında iş adamları, siyasetçi ve bilim insanları bu amaç doğrultusunda elele vermelidir

VAKIFTA GÖREV ALAN İŞADAMLARININ VAKFA KATKILARI VE VAKFIN İŞADAMLARINA SAĞLADIĞI AVANTAJLAR

Vakıf, VIII. asır ortalarından XIX. asır sonlarına kadar uzanan bir dönemde İslâm memleketlerinin, özellikle Selçuklular ve Osmanlılar zamanındaki Türk dünyasının sosyal, kültürel ve ekonomik hayatında ehemmiyetli bir rol oynamış olan dinî, hukûkî ve sosyal bir müessesedir. Arapça bir isim olan vakıf, sözlükte; “durma, durdurma, hareketten alıkoyma” manalarına gelmektedir. İstilahta ise, bir malı belirli bir gaye için “alınıp-satılmaktan” ebedî olarak alıkoymak, Allah yolunda vakfetmek ve gelirini kamu yararına harcamaktır:

1 Bir kişi, mülkiyetine sahip olduğu menkul veya gayr-i menkul mallarından bir kısmını veya onların tamamını, Allah’ın rızasını kazanmak niyetiyle, halkın herhangi bir ihtiyacını gidermek üzere dinî, hayrî veya içtimâî bir gayeye müebbeden tahsis

ederse, malını vakfetmiş, yani bir vakıf müessesesi kurmuş olur.

2.Vakıflar, toplumdaki mevcut gelir farklılıklarının giderilmesi, sosyal yardımlaşmanın sağlanarak, fertler arasındaki gelir dağılımının dengelenmesi ve cemiyetin sosyal huzurunun sağlanması bakımından büyük önem arz etmektedir.

3. Vakıflar dini ve manevî değerlere sahip çıkan, sosyal hayat içerisindeki standartları yaşam dengelerini sağlayan, sahip olunan kültürü bir sonraki nesillere aktaran, geçmişten geleceğe yansıyan tarihi eserleri koruyan, insanlığın bekası için akademik seviyede hizmet edecek, gelecek yönetimlerde söz sahibi olacak genç yeni nesiller yetiştirip günümüz ihtiyaçlarına göre de savaşta ve barışta hizmet eden kurumlardır.

Günümüz dünyasında diğer yabancı ülkelerde de (ABD, İngiltere, Fransa vd.) işadamları, aile şirketleri, özel, tüzel kişi ve kişiliklerce kurulan sağlık, kültür, eğitim vd. alanlardaki vakıflar, insanlığa hizmet etmektedir.

Vakfa destek sağlayan işadadı, vakıf çatısı altında (yukarıda vakfın misyon ve vizyonu çerçevesinde) eğitime destek veren, hayırsever işadadı kimliğinin yanı sıra “Eğitimci” kimliğini de kazanmış olacaktır.

1. Vakıf bünyesinde iş dünyasında saygınlığın getirdiği prestijle; kendi bölgesi ve diğer ulusal ve uluslararası ticaret ve iş dünyasında hareket alanını genişletmiş, rahatça iş bağlantıları kurabilme esnekliğini kazanacaktır.
2. Kurmuş olduğu şirketlerle vakfa katkı sağladığı gibi vakfın eğitim, sanayi, inşaat vd. alanlardaki ihalelerinde öncelik hakkı tanınmış olacaktır.
3. Eğitimci ve işadadı kimliğiyle gerek bireysel, gerek vakıf çatısı altında yerel ve hükümet, devlet adamlarıyla birebir iletişimin yolunu açmış olacaktır.
4. Vakıf yönetim kurulunun almış olduğu karar ve yazmış olduğu tüzük sayesinde çocukları, torunları, birinci ve ikinci dereceden akrabalarının dil öğretimi, eğitim bursları, vakfın kolej,

üniversitesindeki eğitim ve sosyal imkanlardan yararlanma ve yararlandırma olanağı sunulacaktır.

5. Vakfın amacı her şeyden önce topluma hizmettir. Bu nedenle vakıfta yer alacak eğitimci, işadadı, bürokrat, sanayici; varlıkları, maddi-manevi katkılarıyla ulusal kimliklerini uluslararasına taşıyarak bulundukları şehir, bölgede saygın kimlikleriyle iş ve eğitim dünyasında adlarını altın harflerle yazdıracaktır.
6. Eğitimden kazanılanı eğitime yatırmak (eğitim binası, derslik, kolej, lojmanlar, yurtlar) vakıfta yer alacak işadamlarının ana hedefi olmalıdır. İşadamları özellikle vakfın kuruluş aşamasında destekleriyle ayakta tutabilirse vakıf da onları güçlü bir şekilde ileriye taşıyacaktır. Güçlü vakıf, güçlü ve saygın işadadı demektir. Güçlü ve saygın işadadı da Güçlü vakıf demektir. Binanın bir kerpiçten kurulacak olduğunu unutmamak gerekir. Tüm vakıflar kurulurken maddi sıkıntılar yaşar. Derenin nehir olması etrafındaki tarla, bağ, bahçeyi sulaması, bolluk ve bereketi getirmesi

için kar ve yağmura ihtiyaç vardır. Bu kar ve yağmur, vakıfta yer alacak işadamları ve sanayicilerdir.

12. Kurulacak vakıf ve üniversite kurucularına itibar, gelecek ve çocuklarına güzel bir miras bırakacaktır.

7. Vakfın ve vakfın ortaklığı ile kurulacak şirketler o il veya ilçenin ekonomisine yapacağı katkının hafife alınmaması gerekir. Şirket olarak ticari hareketliliğin yanında işsizliğe de çözüm olacaktır.

8. Kurulacak üniversitenin hayata geçtiğin de o il ve ilçe Dünya literatürüne girecek ve yabancılar tarafından bilinen bir bölge haline gelecektir.

9. Yabancı kaynakların o bölgeye akması sağlanacaktır.

10. Bu vakıf kurulduktan sonra Kamu Yararına Çalışan bir vakıf durumuna dönüştürüldüğünde yatırımcıya bir çok teşviklerin yolunu açacaktır.

11. Vakıf olarak Kosgep, Dokap, Dünya Bankası, Avrupa Birliği vb. kuruluşlardan çeşitli hibe ve düşük kredi alma şansını yakalayacaktır.